

Αυτοεκπληρούμενες προφητείες: το Θεσμικό πλαίσιο για τα νεώτερα ακίνητα μνημεία και το εννοιολογικό τους σκόνταμα

Περίληψη ομιλίας: Στην κατηγορία των ‘νεώτερων ακίνητων μνημείων’ του ελληνικού αστικού τοπίου ανήκει ένας μεγάλος αριθμός διατηρητέων κτισμάτων που βρίσκονται σε ερειπιώδη κατάσταση και συχνά εγκαταλελειμμένα. Μία πρώτη ανάγνωση μπορεί να τα ερμηνεύσει ως οξύμωρα αποσπάσματα του κτισμένου περιβάλλοντος, εύκολα όμως η θέση τους τεκμηριώνεται ως πιο αντιπροσωπευτική της πραγματικότητας από ότι μία φαντασική αστική κληρονομιά. Παρουσιάζονται ποικίλες ενδείξεις του χάσματος μεταξύ της θεσμικής αξιολόγησης της αστικής κληρονομιάς και του κοινωνικού πλαισίου των δυνητικών ‘κληρονόμων’, καθώς και ο τρόπος που το χάσμα αυτό δημιουργήθηκε ως αυτοεκπληρούμενη προφητεία, οδηγώντας στον μεγάλο αριθμό ερειπιωδών διατηρητέων. Προτείνεται η αποφυγή της διπολικής λογικής που προτάσσει είτε εικονοκλαστικές κατεδαφίσεις είτε εικονολατρικές αποκαταστάσεις, με την παροντική συνθήκη να συνιστά ευκαιρία επανερμηνείας παλαιών κατεστημένων. Δανειζόμενοι/ες το εννοιολογικό σχήμα των ‘κοινωνικών διάκενων’ του Nicholas Bourriaud, προτείνεται ένα πρώτο βήμα προς τη γεφύρωση του προαναφερθέντος χάσματος και τη μετατροπή ενός θεσμικού ιζήματος σε ένα αντιπροσωπευτικό της παροντικής πραγματικότητας πολιτισμικό απόσταγμα.

Λέξεις κλειδιά: ερειπιώδη διατηρητέα, νεώτερα ακίνητα μνημεία, κοινωνικά διάκενα, αρχιτεκτονική κληρονομιά

ΧΡΗΣΤΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Υπ.Διδάκτωρ Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ
ΔΠΜΣ Σχεδιασμός-Χώρος-Πολιτισμός, ΕΜΠ / MA Architectural History, The Bartlett, UCL

Ο Χρήστος-Γεώργιος Κρητικός γεννήθηκε το 1989 στις Βρυξέλλες Βελγίου αλλά μεγάλωσε στην Αθήνα. Αφού ολοκλήρωσε τις προπτυχιακές του σπουδές στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΕΜΠ), ολοκλήρωσε με διακρίσεις δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, το ΔΠΜΣ «Αρχιτεκτονική - Σχεδιασμός του χώρου», στην κατεύθυνση Α' : Σχεδιασμός - Χώρος – Πολιτισμός στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΕΜΠ) και το πρόγραμμα «Master of Arts: Architectural History» της Bartlett School of Architecture (UCL), εστιάζοντας στη θεωρία και την ιστοριογραφία συστημάτων διατήρησης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Το 2017 έγινε δεκτός για τη συνέχιση της ερευνητικής του δραστηριότητας σε επίπεδο διδακτορικής διατριβής με επιβλέποντα τον καθηγητή Παναγιώτη Τουρνικιώτη, πραγματευόμενος τον τρόπο ανάπτυξης του συστήματος κήρυξης κτισμάτων ως διατηρητέων στον Αθηναϊκό χώρο κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο.

Κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών του αλλά και ως υποψήφιος διδάκτορας παρείχε επικουρικό διδακτικό έργο στα μαθήματα Ιστορίας και Θεωρίας της Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ. Παράλληλα εργάζεται επαγγελματικά ως ερευνητής και εμπλέκεται στη διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών δραστηριοτήτων.